Ч. 39 Пятниця 20 лютого (4 марта) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Ситуация важить ся. — Переговори у Відни.— Клопоти Франциї з найвисшою командою войсковою. — Поєдинки по процесї Золї. — Ще про Драйфуса і Естергазого. — Як оповідає грецкий король про замах на него. — Анґлїйский секретар державний, Курзон о подїлї Хіни).

Внутрішна ситуация полїтична важить ся тепер у Відни і кажуть, що тепер представляє ся трохи користнїйше, як доси. Причиною того мають бути переговори, які там тепер ведуть ся межи правительством а деякими членами дотеперішної більшости парляментарної. Fremdenblatt доносить, що у Відни перебуває тепер предсїдатель парляментарної комісиї правиці пос. Яворский і конферував онтоги з президентом мінїстрів дром Ґавчом. В палаті послів відбула ся також нарада дотеперішного президента палати Абрагамовича з віцепрезидентом дром Крамаржом. Говорять загально, що дотеперішна президия постановила не приняти нового вибору і що президентом палати стане евентуально др. Ебенгох.

У Відни перебувають також деякі члени парляментарної обструкциї і они готові під деякими услівями відступити від обструкциї, позаяк прийшли до переконаня, що сею дорогою не осягнуть нїчого. Крім вірноконституцийної більшої посїлости рішила ся мабуть також і лїберальна партия відступити від обструкциї та виступати обєктивнїйше в справі розпоряджень язикових. Кандидатом сих партий на президента палати має бути др. Катрайн.

Після Politik розходить ся тепер головно о становище ческих репрезентантів, від котрих зависить, чи давна більшість парляментарна удержить ся чи нї. Ческі репрезентанти суть з двох причин невдоволені: раз длятого, що їм незнані нові розпорядженя язикові, які мають бути видані, а відтак і з причини заяви намістника Куденгове в справі ческого права державного. Мимо того більшість парляментарна ще не розбила ся, анї Чехи не змушені брати ся до опозициї.

Тілько лїт Франция вже зброїть ся а мимотого стоїть нинї там, де стояла Австрия в 1866 р., коли головним командантом армії на півночи був ґен. Бенедек. Франция не має і доси найвисшого команданта цїлої армії і на случай війни мусїв би той бути іменований та був би змушений командувати мілїоновою армією, котрої би зовсїм не знав. У Франциї суть лиш команданти корпусів, а мінїстер війни має найвисшу власть. Франция має лиш т. зв. шефа армії, котрий єсть віцепрезидентом висшої ради воєнної і має там голос як і другі члени, але впрочім не має нїякого впливу на армію і майже єї не знає. Дїйстним шефом єсть мінїстер війни, котрий на случай війни мусїв би остати ся дома. Правительство францускє носить ся длятого з пляном іменувати якогось найвисшого команданта, котрий би стояв під контролею самого президента републики і ради мінїстрів.

Процес Золї потягнув за собою крім аґітаций та демонстраций по цїлім краю, ще й замітні поєдинки. Полковник Ганрі визвав полковника Пікарта на поєдинок, котрий однакож задля недуги Ганрі'го не відбув ся ще доси. Тепер же доносять, що й Естергазі просив мінїстра війни, щоби єму позволив визвати Пікарта на поєдинок, на що мінїстер війни і пристав.

Цїлу справу Драйфуса і Естергазого а тим самим і процес Золї пояснюють тепер в той спосіб, що Росия діставши інформацию щодо армії від француского правительства хотїла переконати ся о правдивости тої інформациї та ужила до того шпиґунів: Драйфуса і Естергазого. Сей послїдний повідомив о тім мінїстра війни а Драйфус взяв ся доставляти тайні акти.

Вже від кількох місяців знав грецкий король, що в Атинах якісь люди завязали тайний комітет і настають на єго житє. Ті люди самі давали о собі знати, бо сходили ся потайком на раду десь поза містом, списували там протоколи своїх нарад а відписи з них посилали королеви. На одній з таких нарад постановлено, що скоро буде оголошена межинародна контроля над грецкими фінансами, то короля треба убити. Мимотого король, як звичайно, виїздив або виходив сам або з своєю донькою Марисю, 22-лїтною панною на прохід. Так було і минувшої суботи. Король вже вертав домів з Фалерону, портової місцевости коло Атин, коли на него зроблено замах. Король сам так розповідає про замах: Коли ми виїхали майже на вершок горба, побачив я двох людий з карабінами на право може на три кроки від гостинця. Одному з них могло бути може 25 лїт і він був убраний по европейски, а дру-

26)

Остров з закопаними скарбами.

(З анґлїйского — Р. Л. Стівензона.)

(Дальше).

Той хлописко, високий але тонкий і жовтий з лиця, котрому було може трийцять і пять лїт, і не конче виглядав на такого, котрому би можна вірити, скробнувши ногами з незвичайним поклоном, пустив ся до дверий і вийшов на двір. Другі за єго приміром вийшли і собі, а кождий так само, переходячи попри капітана, поклонив ся і скробнув ногами та оправдував ся. — Постанови то позваляють — сказав один. — Рада моряків — сказав Морґан. Так виходили они, сказавши се або то, або й нїчого, аж вийшли всї і лишили Зільвера та мене самих при сьвітлї оскипка.

В тій же хвили виймив корабельний кухар свою люльку з рота.

— Гляди-ж тепер добре, Джіме Гакінс — шепнув він до мене так тихо, що лиш я міг то зрозуміти — тобі тепер до смерти вже недалеко, близше навіть як на пів диля, а що ще гірше, що готові взяти тебе на тортури. Та й мене хотять скинути з капітана. Але спусти ся па мене, я держу з тобою, що би й не було. Я того не хотів, доки ти не промовив. Мене вже брала ся розпука, що страчу весь скарб а до того ще й повисну на шибеницї. Але я побачив, що з тебе лепський молодець, та й подумав собі: Ти, Джеку, держи з Гакінсом, а Гакінс буде з тобою держати. Ти єго послїдна карта а він так само твоя послїдна, Джеку! Підопрім плечима один другого. Ти виратуєш собі сьвідка а він уратує тобі горло.

Менї як би якось стало трохи яснїйше в голові.

— Ви гадаєте, що вже все пропало? — спитав я.

— Таки так гадаю, до біса! — відповів він. — Пропав корабель, то й горло пропало — то такі наслїдки того. Коли я подивив ся на пристань і не побачив там шупера, Джіме Гакінс — то я, хоч і яка уперта моя натура, уважав справу за програну. А що-до тих, що там на дворі радять, то они самі дураки і боягузи. Я тебе не дам, як би они хотїли тебе убити. Але Джіме, рука руку миє — ти не даш довгому Джекови повиснути на шибеницї.

Менї було вже зовсїм попутало ся в голові; я не мав надії, що зможу то зробити, чого він від мене хотів — той старий буканїр і проводир в цїлій ворохобни.

— Буду робити, що зможу — сказав я єму.

— Згода! — сказав на то довгий Джек.— Коли додержиш слова і постоїте за мене, то я маю знову надію.

Він поскакав на кули до горіючого оскипка і закурив собі знову люльку.

— Розумій мене добре, Джіме — сказав він, вернувши знову. — У мене добра голова і я тепер зовсїм по сторонї сквайра. Я знаю, що ти десь безпечно сховав корабель. Як ти то зробив, того не знаю, але він в безпечнім місци. Мабуть Гендс і О'Брін були фальшиві для мене. Я їм таки нїколи не довіряв. Уважай же тепер добре. Я тебе не випитую, але й другі також не сьміють. Я знаю, коли справа програна, та й пізнаю то по якімсь хлопци, чи на него можна спустити ся. Ах, Джіме, ти, що ще такий молодий — ми оба могли би були ще богато доброго зробити!

Він наточив трохи коняку з бочки в цинову кватирку.

— Напєш ся, товаришу? — спитав він. — Нї? То я сам трохи напю ся, Джіме — сказав він. — Менї треба покріпити ся, бо тяжкі хвилї нас чекають. А впрочім, чи ти знаєш, Джіме, длячого менї доктор дав карту?

На моїм лици проявило ся таке неудане здивоване, що він пізнав по тім, що нема чого розпитувати дальше.

— Отже видиш, він менї єї дав — говорив він дальше — а то на всякий случай щось має значити, Джіме, — або щось доброго або злого.

І він ликнув собі знову трохи коняку і при тім потряс своєю великою білявою головою, як той, що приготовив ся на найгірше.

Глава двайцять девята.

Знову чорний лист.

Нарада буканїрів потягнула ся якийсь час, а відтак один з них увійшов до хати і поклонившись як перед тим, хоч як менї видїло ся, було в тім спoро глуму, попросив, щоби єму на хвилинку дати оскипок. Зільвер сказав єму коротко, нехай собі возьме а він взяв і лишив нас на потемки.

— Лагодить ся буря, Джіме — сказав

гий хлопчиско може 20 літ в блюзї. Коли ми зрівнали ся, стрілили оба, очевидно на конї, щоби віз здержати. Одна куля засягнула лиш злегка коня, а друга зранила мого слугу в ногу. Я побачив, як потекла кров з рани. Оба злочинцї стріливши набили карабіни знову і вибігли на гостинець лиш кілька кроків поза нами. Щоби лїпше цїляти, они вклякли. Я встав, заступив доньку глянувши на них і став їм грозити палицею. То здаєсь їх дуже змішало; особливо молодшому дрожали руки нервово так, що він не міг цїляти. Старший був спокійнїйший і заєдно стріляв. Набивали борзо, стрілили три рази і дали разом шість вистрілів, але хибили; відтак покидали карабіни і стали втїкати. Тимчасом візник, що хвилево задержав був конї, опамятав ся і став їх наганяти. Я придивив ся злочинцям добре і зараз би їх пізнав.

В анґлїйскій палатї послів заявив секретар державний Курзон, що нинї в справі хіньскій можна говорити лиш з великою резервою. Ненарушимість і независимість Хіни суть підставою анґлїйскої полїтики. Бесїдник не належить до тих, що вірять в тревалість хіньского правительства, але річию Анґлїї єсть опирати ся як найдовше подїлови Хіни. З другої сторони можна би собі уявити відносини, які спонукали би Анґлїю до зміни сего становища. Нинї однакож забиранє хіньских земель не єсть цїлию анґлїйскої полїтики.

Новинки.

Львів дня 3-го марта 1898.

— **Ц. к. Намістництво** надало презенту на опорожнену греко-кат. парохію цїсарского надання в Нійлї, з филїєю Сївка, о. Евст. Клосевичеви, дотеперішному греко-кат. пароxови і деканови в Пресївцях.

— **Товариство „Львівский Боян“** уряджує в слїдуючу суботу (5-го н. ст. марта) славяньский концерт, в програму котрого входять народні пісні всїх славяньских народів, гармонїзовані на хори мішані і мужескі звістними композиторами дотичних народів. Над підготовленем до сего концерту працює „Боян“ вже більше як рік і за той час мусїв побороти особливо трудности в зібраню відповідних народних пісень. Хори переплїтати будуть: сольо спів п-и М. Арданівної, гра на фортепянї п. Людкевича і квінтет смичковий.

— **Пригоди на провінциї.** В Лїсновичах, городецкого повіта, застрілив ся дня 26-го січня Василь Цап, наймит тамошного дідича. До того кроку спонукала его заборона, аби не ходив на нічні любовні сходини. — В ночи з 26-го на 27-го січня зайшли Михайло Ільчина, Іван Дудок, Іван Гурский і Мартин Чон, робітники занятї при стинаню дерева в лїсї, до шинку на Підлїсинї, присїлку коло Каблубиск, в чесанівскім повітї. Підпивши собі там горівки і взявши єї ще на дорогу, розійшли ся всї до дому. Около півночи відпровадив Іван Дудок Михайла Ільчину під его огород і там его полишив. На другий день о годинї 6-ій рано найдено Михайла Ільчину так замерзлого, що мимо помочи домівників він помер того самого дня около першої години в полудне. На снїгу, де лежав Ільчина, були слїди крови імовірно від скалїченя пальців о зелїзну пилу, з котрою вертав до дому. Заряджено слїдство. — В Куклинцях коло Зборова, золочівского повіта, повісив ся дня 28-го січня на подї дому Айзика Маврера, драгон, Василь Баландюк. Причина самоубийства незвістна. — В Посадї хирівскій, старомісного повіта, найдено дня 29-го січня в складї дошок Германа Ґліка около 36-лїтного селянина Івана Словика, що там повісив ся. Попередного вечера бачено Словика пяного, отже імовірно допустив ся він самоубийства в нетверезім станї. — В Дембици на зелїзничім двірци убив дня 30-го січня спадаючий тяжкий пень дерева робітника Йосифа Щербиньского. — Франц Средницкий, 18-лїтний паробок з Серакосець, перемиского повіта, віз з Риботич до дому дня 31-го січня фіру дерева на паливо. На дорозї межи Риботичами а Макою зсунув ся на ожеледи віз і перевернув ся на Средницкого та убив его на місци. — Паробок Михайло Ковальчук з Лугів, долиньского повіта, пішов дня 31-го січня до громадского лїса, аби назбирати палива. В лїсї вилїз він на ялицю, аби наломити галузя, однако нога посунулась єму і він упав так нещасливо, що від разу погиб на місци. — Іван Голубка з Никлович, мостиского повіта, наймит у місцевого посесора Арнольда Міпля, в'їхав під слюзу, аби обмити візок і утопив ся там разом з двома кіньми дня 1-го лютого о 8-ій годинї вечером. На другий день витягнено з води візок і конї, а трупа Голубки не віднайдено доси.

— **Нагла смерть.** Вчера около 7-ої години вечером помер нагле на удар серця Лев Рудницкий, професор рускої ґімназиї у Львові, в 51-ім роцї житя, в кравецкім склепі при ул. Валовій. Покійний задля свого тактовного обходженя з молодежию тїшив ся у неї любовю і придбав собі єї довіріє.

— **Знахор.** В селї Милївцї коло Улашковець, в чортківскім повітї, жиє селянин Максим. Має він порядну хату, на котрій умістив собі чорний хрест на знак, що займає ся лїченем людий. Темний нарід приходить до него товпами по раду, аби дізнати полекші в недугах і довідати ся чогось з его ворожби. Очевидно, що Максимови поводить ся як найлїпше і він горне з усїх боків гроші.

— **Смерть від загару.** Йосиф Венґжин, вдовець, около 50-лїтний зелїзничий вугляр, замешкалий під ч. 59, при ул. Зеленій, у Львові, в коміркі, перероблeній на кухню, помер в тій порі разом з своєю товаришкою, незвістного назвиска, в наслїдок загару. Як оповідають сусїди, війшли они обоє в понедїлок, дня 28 лютого вечером, до тої комірки, і більше вже їх не бачено. Вчера рано розбито двері і найдено їх трупа вже надпсованого, а міский лїкар орік, що смерть наступила найменше перед двома днями в наслїдок завчасного заткання комина. Тїла почали ся так скоро псовати від задухи, яка була в тій порі. Трупи відвезено до трупарнї а ту буду, непригідну на мешканє для людий, опечатав міский комісарият.

— **Голод в Італїї.** Італїя в теперішні часи стала формальним бюром для живого тїла людского, призначеного на торговицї Америки і инших частий сьвіта. Біда в краю страшна. В провінциї Палермо дїти їдять землю, котра вже не годна нїчого більше з себе видати. В долинї Аоста триста осіб померло з голоду без нїякої помочи. В селї Кальчінаа найдено неживу стару женщину, як держала в устах окровавлену руку. В самім центрі Романїї люди домагають ся від міских урядів хлїба, котрого не мають де роздобути. В Венециї товпи не мають вже сили кричати, а вздовж доріг розкладають ся селяни і віддають ся душею і тїлом неоцїненим мріям смерти. Наяскравійший образ тої незвичайної нужди, тих терпінь представляє сам порт в Ґенуї, котрий вИекспедиював в роцї 1877 до Америки 32.554 емігрантів. Число то дійшло в минувшім роцї до цифри 134.969. В біжучім роцї та цифра подвоїть ся, єсли не потроїть

Зільвер, котрий тепер почав відзивати ся до мене зовсїм щирим і довірочним голосом.

Я приступив до найблизшого отвору до стріляня і виглянув на двір. Велика ватра була вже зовсїм потахла, і лиш ще дуже слабо сьвітило ся від неї, так, що я тепер зрозумів на що заговірникам оскипка. Они стояли майже по середині межи хатою а частоколом збивши ся в купку, один сьвітив, а другий як-раз укляк і мав в руцї якийсь ніж, котрого вістє при сьвітлї місяця і оскипка сьвітило ся всїлякими красками. Прочі всї трохи нахилили ся, мов би хотїли лїпше видїти рухи того, що укляк. Я добачив відтак, що він крім ножа держав в руцї ще й якусь книжку, і менї ще не зійшло було з дива, звідки у них взяла ся книжка, як той, що клячав, встав знову і цїле товариство пустило ся до хати.

— Вже ідуть — сказав я і станув собі знову на давнім місци, бо я не хотїв показати того по собі, що я їх підглядав.

— Нехай ідуть, молодче, нехай ідуть — сказав Зільвер весело, — у мене єсть ще не одна стріла готова для них на луцї.

Двері отворили ся і пять людий, збившись в один гурток, випхали одного з поміж себе наперед. Серед инших обставин булоби то дуже сьмішно виглядало, як він поволи і несьміло підходив близше і свою стулену праву руку корчево витягнув наперед.

— Ходи лиш близше, молодче — відозвав ся Зільвер. — Я тебе прецї не з'їм. Давай лиш сю, урвителю. Я знаю наші постанови і посольству не зроблю нїчого злого.

Так заохочений приступив буканїр борзо, уткнув Зільверови щось в руку і старав ся як найскорше приступити знову до громадки своїх товаришів.

Кухар корабельний лиш глипнув на той предмет.

— Чорний лист! Я то собі гадав — сказав він. — А звідки ви взяли папір на него? Що? От дивіть ся, що ви наробили! Та-ж ви той папір вирізали з біблїї! Котрий же то з вас такий дурний, що порізав біблїю?

— От видите — відозвав ся Морґан — маєте тепер! А я не казав зараз? Я казав, що то нам не принесе щастя.

— Ви собі самі винні — говорив Зільвер дальше. — Будете тепер мусїли всї висїти. Котрий же то з вас дураків мав біблїю?

— То Дікова — сказав на то котрийсь.

— Так, то Дікова? — Нехай же Дік зараз молить ся. — Пропало Дікове щастє, може менї вірити.

Але тепер вмішав ся до розмови той високий з жовтим лицем.

— Досить тої балаканини, Джеку Зільвере — сказав він. — Люди ухвалили як приписано на повній радї чорний лист. Оберни-ж его, як то твоїм обовязком, і подиви ся, що там написано. Тогди будеш говорити.

— Дякую тобі, Джордже — сказав на то корабельний кухар. — Ти був завсїгди за тим, що практичне, та й знаєш, як виджу, всї постанови на память. Отже чого хочете від мене? „Скинений“ — он куди то! А красно написано, майже так красно, як би друковане. То твоє письмо, Джорд, правда? Ти ще колись високо станеш і мене би не дивувало, як би ти незадовго став ще й капітаном. А може менї подаш знову оскипок? Стара люлька не хоче добре курити ся.

— Досить вже — відозвав ся Джордж — не будеш вже більше нас за ніс водити, хоч і який з тебе крутар. Вже конець твому панованю, лїпше злази зараз з бочки та голосуй з нами.

— Я гадав, що ти сказав, що знаєш всї постанови — відповів Зільвер погірдливо. — А коли ти їх не знаєш, то я знаю і длятого не рушу ся звідси, бо я все ще ваш капітан, аж ви вискажете свої жалї і почуєте відповідь від мене. Аж до того часу чорний лист і зломаного крейцара не варт. Що дальше буде, покаже ся пізнїйше.

— Ого — сказав на то Джордж — ти мабуть гадаєш, що не маєш чого бояти ся? Коли бо ми всї згодили ся. Отже насамперед: ти забагнив цїле підприємство — треба бути зухвалим, щоби тому заперечити. По друге: ти випустив ворога із сеї ланки за дармо. Чому они хотїли видобути ся звідси? Я не знаю. Але то досить ясна річ, що їм того дуже хотїло ся. По третє: ти не хотїв нам позволити, щоби ми напали на них підчас маршу. О, ми вже тебе зміркували, Джеку Зільвере, ти був з нами фальшивий і то найбільша твоя вина. А четверте: то ще й сей хлопець тут.

— Чи то вже все? — спитав Зільвер спокійно.

— Все і ще більше як досить — відрубав Джордж. — Через тебе всї повиснемо та будемо мусїли сушити ся на сонци.

— Отже послухайте тепер, я вам дам відповідь на всї ті чотири точки одна по другій. Я, кажете, забагнив цїле підприємство? Ну, то ви чей всї знаєте, чого я хотїв, та й всї знаєте, що як би було робило ся так, як я того хотїв, вся залога, не було би анї одного неставало, була би сеї ночи на корабли „Гіспанїоля“, всї були би їли свій пуддінґ, та були би тїшили ся скарбами нагромадженими безпечно в корабли. А хто менї влїз в дорогу, хто змусив мене, вашого законного капітана, дїлати против моєї волї? Хто передав менї того дня, коли ми виходили на беріг, чорний лист і завів сей танець? О, то красний танець — що-до того, то і я зовсїм вашої думки — і шалено подібний до того, який показують висїльцї на льондоньских шибеницях на своїх стричках. А хто тому винен? Нїхто инший лиш Андерзон і Гендс та й ти Джордже Меррі! Ти послїдний, що

ся, бо вже доси звиж 100.000 людий виеміґрувало до Ля Плята і Бразилії, котрі то краї зачинають вже лякати ся тим наїздом голодних людий. Сими днями порти американьскі зачинять свої ворота перед людскою саранчею, і всї бідаки будуть мусїли вертати назад до Італії.

— **Померли:** Мария Криницка вдова по бл. п. Йоанї Криницкім, пароху в Ходновичах, дня 28-го лютого, в 73-ім роцї житя; — Франц Лїнде, емеритований майор у Львові, в 65-ім роцї житя.

Штука, наука і лїтература.

— **Стїнна карта воєводства Буковини,** рисована надпоручником жандармерії, Едвардом Фішером, появила ся сими днями накладом унїверситетскої книгарні Пардінього, (Енґель і Суханка) в Чернівцях. Карта виготовлена в розмірі: 150.000, довга 123 цм. а 99 цм. широка і в р у с к і м я з и ц ї. В картоґрафії руско-україньскій займає она перше місце. 8 красок унаглядняє абсолютну висоту ріжних ділів краю, ясність, перегляд, як і добір від себе відбиваючих красок, виразність імен, все те спричиняєсь, що карта вдоволить потреби і висші вимагання не тілко школи, але й житя. Карта має поділ адміністративний, сїть зелїзниць і гостинців, а також великість міста або села є відзначена відповідним знаком. В горі праворуч поміщена в рожевім двоголовім орлї Австрия з гербом Буковини, ліворуч дуже удачний плян головного міста Чернівців, котре числить вже 54.171 мешканців. Правопись є фонетична. Карту, підліплену полотном, дістати можна в книгарни Пардінього в Чернівцях за цїну 6 зр.

— **„Учителя“ ч. 4.** з дня 20 лютого містить: Дальшу часть „Заміток до науки рускої мови в середних школах“, др. Мих. Пачовского; — справоздане зі шкільних дебат в галицкім соймі; — справоздане головного виділу руского товариства педаґоґічного за 1897 р.; — господарскі статейки: „Дещо про розмножуване дерев і корчів овочевих“ і „який хосен з городництва“ та постанови властий шкільних і конкурс товариства педаґоґічного на написанє історії руского шкільництва.

В с я ч и н а.

— **Як роблять ся ігли?** Нема й дитини, що не мала би ігли в своїй руцї, а однакож мало хто знає, як роблять ся ігли. Зелїзний або сталевий дріт витягає ся так за грубий як мають бути всїлякі роди ігол, а відтак крає ся єго на кусні два рази так довгі як мають бути ігли з него. Таких дротиків вяже ся по 6000 до 8000 в одну вязанку і вкладає ся під машину, з двома плитами, що посувають ся то сюди, то туди, притискають дротики і рівнають їх. Відтак дротики шлюфують ся і заострюють ся на обох кінцях та перетинають ся на половину. Найтруднїйша річ зробити ушко в голцї. Дротики кладуть ся тими кінцями де їх розтято по половині на малесенькі ковала і тут приплескують їх кількома ударами молотка. Від того приплескуваня дротики стають тверді і длятого збирають їх знову у вязанки по 3000 до 10.000 штук і розпалюють в огни. До робленя дірок в ушках єсть окрема машина, а скоро она поробить дірочки, треба ушка ще заокруглювати. То робить ся дуже дрібонькими пильниками, а відтак треба ігли гартувати. В тій цїли складає ся ігли в малі бляшанні коритця і трясе ся ними так довго, аж всї ігли в тих коритцях уложать ся рівно одна колодругої; відтак на бляшанних лопатках всуває ся їх в піч. Коли розпалять ся так, що станути слабо червоні, кидає ся їх в переварену студену воду в той спосіб, що нїби розсїває ся їх. Більше заходу єсть з іглами із зелїзного дроту; їх вкладає ся до начиня і перемішує ся з вуглем з дерева та порошком з вугля, та вставляє ся в огонь, де треба їх 18 або й 24 годин розпалювати. Аж по тім кидає ся їх в студену воду. Щоби ігли були гнучкі і не так легко ломили ся, кладе ся їх по осушеню на зелїзні плити і на них розпалює ся доти, аж они станути синї. По сїм наступає поліроване або вигладжуванє ігол при помочи машин, подібних до маґлю; до вигладжуваня уживає ся шміріґлю (рід корунда, каменя найтвердшого по дияментї) і ріпакового олію. При сїй роботї зміняє ся шміріґель пять або й десять разів на що-раз делїкатнїйший. Аж по тім ігли готові і пакують ся вже на продаж.

що остав ся з тої бунтівничої трійки межи нами і у тебе ще та дідьча сьмілість, та підносиш голову та хочеш стати капітаном надо мною — ти, що нас всїх упхав в нещастє! То вже найбільша зухвалість, якої я дожив.

Зільвер замовк, а я видів по лици Джорджа і єго товаришів, що кухар корабельний не надармо говорив.

Стілько на число перше — крикнув обжалований і обтер собі піт з чола, бо говорив так пристрастно, що аж цїла хата ходила. — Даю вам слово, що менї вже досить того, щоби до вас говорити. У вас нема нї розуму нї памяти і нехай ваші матері відповідають за то, котрі вас вислали на море. Моряки і лицарі щастя! Вам було лїпше взяти ся до ігли та нитки.

— Ну, дальше Джеку — відозвав ся Морґан. — А що скажеш на другі точки?

— Ба, другі! — відповів Джек. — І они також щось варті. Кажете, що цїле підприємство звело ся на нї нащо. Ба, коби ви лиш схотїли зрозуміти, як дуже оно звело ся на нї нащо! Ми так близькі шибеницї, що мене вже шия болить, як лиш собі на то спогадаю. Ви вже може їх виділи, як висять заковані і знаєте, як птицї лїтають доокола них а моряки, що пливуть попри них, показують на них пальцями. Хто то? — каже один. То! Ну, а то-ж не Джек Зільвер? Я знав єго добре — каже другий. А ви можете чути, як дзвонять кайдани, коли їдете попри них. Ми майже там всї при кунї, кождий з нас без виїмки, а за то маємо подякувати Гендсови, Андерзонови та й другим дуракам з помежи вас. А хочете ще щось почути на четверту точку і про сего молодця? А хиба-ж він не закладником у нас? Маємо позбавити ся закладника? Того хиба не зробимо, бо він може дуже легко стати ся нашою послїдною надією, а менї би то впрочім і не було дивно. Убити хлопця? Нї, товариші, я того не зроблю. А трета точка? Ба, о тім можна би неодно сказати. Може то у вас не значить нїчого, що правдивий учений доктор приходить що дня до вас і доглядає вас — тебе Морґане, що провалив собі голову, або тебе Джордже Меррі, що ще й шість годин не минуло, як тебе трясте трясло, а тепер ще такий жовтий виглядаєш як шкірка з цитрини? А може й того не знаєте, що сюди пливе вже другий корабель? А то таки дїйстно так, а які тогди будете раді, як він припливе, що будете мати закладника. А що-до другої точки, длячого я заключив договір — таже ви самі прийшли до мене навколїшках і просили покірно, ви, котрим вже не стало відваги — щоби я пристав на предложенє — і ви би були з голоду померли, як би я був того не зробив, — але то лиш мимоходом сказавши! А подивіть ся, — тепер знаєте, чому я то зробив!

І він кинув якийсь папір на землю, в котрім я в сїй хвили пізнав — не що иншого лиш карту з трома червоними хрестиками, котру я знайшов зашиту в полотно напущене оливою в старій скрини капітана в „Адміралї Бенбов“. Длячого доктор дав єму єї, того я нїяк не міг відгадати.

Але коли вже менї було то непонятно, звідки взяла ся та карта, то ворохобники зразу таки зовсїм не хотїли вірити, що то тота сама. Они кинулись як коти на миш. Карта пішла з рук до рук, один рвав єї від другого; а судячи по тих проклонах і криках та дитинячім сьміху, з яким они їй приглядали ся, можна було гадати, що они не то пальцями порпають ся в золотї, але вже їдуть з ним на мори.

— Так — відозвав ся один — то зовсїм певно Флінтове письмо, J. F. з одним хрестиком і закрутасом під сподом, я то письмо нераз видів.

(Дальше буде).

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Дня 15 лютого с. р. отворено для руху особового перестанок „Вама-перестанок“ лежачий поміж стациєю Вама і перестанком Ґея на шляху Вама-Рус Молдавиця.

Поїзд особовий ч. 25/1018/1118 переходячий поміж Краковом а Сухою (від'їзд з Кракова о год. 6 рано, приїзд до Сухої о год. 8·45 рано) перестане переходити з днем 1 марта с. р.

Т е л е ґ р а м и.

Льондон 3 марта. Вчера підписано в Пекінї угоду в справі хіньскої позички в анґлїйских і німецких банках на 4 і пів процент.

Константинополь 3 марта. Росия, Австро-Угорщина і Італїя відповіли на найновійший окружник Порти, що залагодженє кретийскої справи не стоїть в нїякій звязи з уступленем турецкого войска з Тесалії, а Італїя додала, що держави займають ся заєдно залагодженєм кретийскої справи.

— **Книгарня наукового тов. Ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слїдуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть I, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаічні ч. I. 80 кр., ч. II. 80 кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. I. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Герінґ-Герасимович. Що то є ґосподарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Дніпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. I. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темраві, драма 20 кр. — Юлїй Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвеник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Титарівна, драма 20 кр. — Василь Щурат. Замітки до Черцяя Шевченка 10 кр., — Чернера республика на Афонї 10 кр., Пісня про Роляида 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість, 20 кр. — Митро Олелькович. Писаня україньскі 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.